

EVOLUCIÓ DE L'ÚS DEL TRACTAMENT HORMONAL SUBSTITUTORI ENTRE LES PARTICIPANTS D'UN PROGRAMA DE SCREENING DEL CÀNCER DE MAMA. ÉS PREVISIBILE UNA DISMINUCIÓ DE LA INCIDÈNCIA?

Macià Francesc¹, Barbaglia Gabriela^{1,2}, Comas Mercè¹, Vernet Mar³, Sala Maria¹, Burón Andrea^{1,2}, Castells Xavier¹
¹Unitat de Prevenció i Registre de Càncer. Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica. ²Unitat Docent de Medicina Preventiva i Salut Pública (IMAS-UPF-ASPB). ³Servei d'Obstetrícia i Ginecologia. Hospital del Mar, IMAS Barcelona.
fmacia@hospitaldelmar.cat

INTRODUCCIÓ

L'ús del tractament hormonal substitutori (THS) per alleujar els símptomes relacionats amb la menopausa va experimentar un creixent ús al llarg dels anys '90. Alguns estudis reportaren prevalences fins del 40% d'ús entre les dones postmenopàusiques. A partir del 2002, amb la publicació dels resultats de l'assaig clínic Women's Health Initiative (WHI) sobre els efectes adversos del THS (en especial l'augment de càncer de mama) s'ha descrit en diversos països una disminució de l'ús i prescripció del THS. Aquesta disminució ha generat controvèrsia perquè s'ha relacionat

amb la disminució d'incidència de càncer de mama observada recentment en alguns registres de càncer (USA, Bèlgica, Austràlia, Regne Unit), però no en altres (Noruega).

L'objectiu del nostre estudi és descriure l'evolució al llarg de 10 anys de l'ús de THS entre les dones participants al Programa poblacional de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona (Catalonia, Spain), en quatre districtes, programa que gestiona el Registre de Tumors de l'Hospital del Mar.

MATERIAL Y MÈTODES

Es va analitzar una cohort retrospectiva de participants al Programa de detecció precoç del càncer de mama de Barcelona entre el 1998 i 2007. Foren incloses a l'estudi un total de 50,198 dones de 50 a 69 anys. Prèviament a la realització de cada mamografia

se'ls va administrar un qüestionari que recollia l'ús actual o passat de THS, temps de tractament, edat de la menopausa i nivell d'estudis. S'analitzà l'evolució anual de la prevalença de l'ús de THS estratificant per grups d'edat.

RESULTATS

La prevalença d'ús del THS experimentà un creixement anual important en tots els grups d'edat des de l'inici del programa. El 2002 la prevalença va arribar a un pic màxim del 11% en el grup de 50-54 anys i del 10,1% en el de 55-59 anys. El 2003 aquesta tendència canvià sobtadament i s'inicià un progressiu i marcat descens (Figura 1). El 2007, 5 anys després de la publicació de

l'estudi WHI, el percentatge de disminució de l'ús de THS era del 89,1% en el grup de 50-54 anys, 87,5% en el de 55-59 anys, 84,6% en el de 60-64 anys i 66,0% en el de 65-69 anys (Figura 2). El percentatge de noves usuàries també va disminuir substancialment després del 2002. En conjunt, la mediana de duració del THS va ser de 48 mesos.

Fig. 1. Annual prevalence levels of hormone replacement therapy (HRT) use from 1998 to 2007

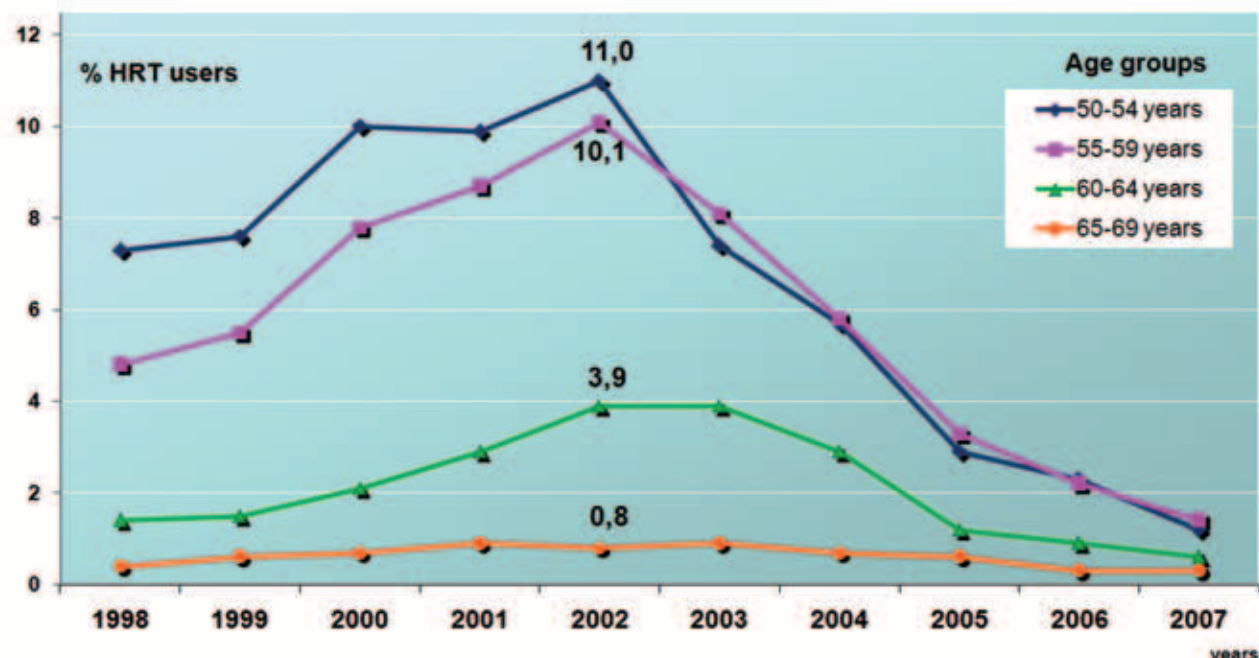
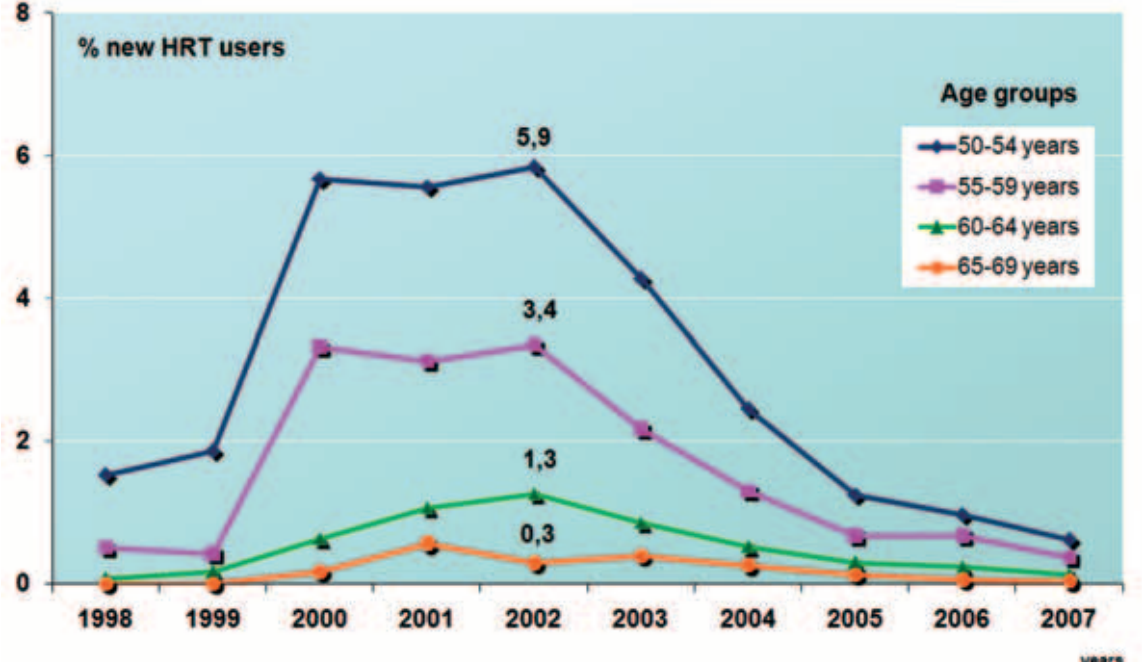

Fig 2. Percentage of new HRT users from 1998 to 2007

CONCLUSIONS

L'ús de THS va disminuir marcadament al llarg 5 anys després de la publicació de l'estudi WHI en tots els grups d'edat. Malgrat que el nivell d'ús de THS en la nostra població no va ser tan elevat com en altres països, és possible que si es confirma la disminució de la incidència de càncer de mama relacionada amb la caiguda d'ús del THS, també es detecti aquesta disminució del càncer de mama a Barcelona quan es disposin de dades posteriors al 2002.